

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-640/2017. számú ügyben

Előadó: dr. Hoffmann Orsolya
Érintett szerv: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

2017.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-640/2017. számú ügyben**

Előadó: dr. Hoffmann Orsolya

Az eljárás megindítása

A bejelentő 2015. augusztus 24-én a püspökszilágyi lakosok egy csoportjának a nevében közérdekű bejelentést nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz. Beadványában a Minisztériumnál vizsgálat indítását kezdeményezte a 2011-2014. években az Izotóp Tájékoztató Társulással létrejött támogatási szerződések ügyében, Püspökszilágyi településre vonatkozóan.

A bejelentő a többször kiegészített közérdekű bejelentése intézése miatt 2016. március 1-jén panasszal fordult a Hivatalomhoz. Kifogásolta, hogy az eljáró szerv a bejelentését nem vizsgálta ki megfelelően.

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 38/A-C. §-ai értelmében az alapvető jogok biztosa – egyebek mellett – kérelemre vizsgálja a közérdekű bejelentések törvényben meghatározott szervek általi megfelelő intézését.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, a petíciós jog, valamint a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye sérelmének gyanúja, ezért vizsgálatot indítottam, amelynek során megkerestem a nemzeti fejlesztési minisztert.

Az érintett alapvető jogok

A jogállamiság, valamint a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye: *„Magyarország független demokratikus jogállam.”* [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés]

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”* [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés]

Petíciós jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.”* (Alaptörvény XXV. cikk)

Az alkalmazott jogszabályok

- az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.)
- a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Pkbt.)
- az atomenergiáról 1996. évi CXVI. törvény (Atv.)
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.)
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.)
- a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásoknak nyújtott támogatások szabályairól szóló 214/2013. (VI. 21.) Korm. rendelet

Megállapított tényállás

A bejelentő 2015. augusztus 24-én, majd 2015. szeptember 2-án kiegészített közérdekű bejelentésében Püspökszilágy községre vonatkozóan, a 2011-2014 években létrejött támogatási szerződések ügyében a Minisztérium, mint támogató vizsgálatát, ellenőrzés lefolytatását kérte. A bejelentő több püspökszilágyi lakos nevében fordult a szaktárcához. A beadvány szerint a Központi Nukleáris Pénzügyi Alaptól származó költségvetési támogatások egy részét a településen a jóváhagyott céltól eltérően, jogszerűtlenül használták fel.

A Minisztérium a bejelentőt 2015. szeptember 23-án a Pkbt. 2. (1) bekezdése alapján - a bejelentés több évet átfogó időtartamára és részletes tartalmára hivatkozással - arról tájékoztatta, hogy vizsgálata harminc napnál hosszabb ideig fog tartani.

A közérdekű bejelentést szeptember 30-án, elektronikus úton is megküldte a bejelentő a Minisztérium illetékes főosztályának - részletes, fényképekkel alátámasztott dokumentációval, illetve 2015. október 25-én kiegészítette újabb információkkal. A beadvány tételesen megjelölte négy évre visszamenőleg a támogatási pénzek felhasználása kapcsán vélelmezett visszaéléseket, feltárt ellentmondásokat. A beadványozó álláspontja szerint az évek óta folyó visszaélések konkrétan visszavezethetők Püspökszilágy településen a közpénzfelhasználás ellenőrzésének hiányára, illetve nem megfelelő szintű elvégzésére is.

A bejelentő 2015. október 22-én a Minisztériumot tájékoztatta, hogy feljelentése alapján a rendőrség a tárgyi ügygel összefüggő, már folyamatban lévő nyomozás egy részét a NAV illetékes bünyügyi igazgatóságára áttette. A bejelentő rövid úton és több írásbeli megkeresésben is tájékoztatást kért a Főosztálytól a vizsgálat lehetséges lezárásának időpontjáról, amelyre véleménye szerint ellentmondásos válaszokat kapott. Több, a bejelentő által képviselt püspökszilágyi lakos ezután közvetlenül is írásban és rövid úton is tájékoztatást kért az ügy állásáról, azonban a Minisztérium megkeresett szervezeti egységeitől érdemi választ nem kaptak.

Végül a Minisztérium ISZF/22745-3/2015. sz., 2015. december 10-én kelt levelében arról tájékoztatta a bejelentőt, hogy a közérdekű bejelentéssel azonos adattartalommal megtett feljelentésre és a bűncselekmény gyanújára, a folyamatban lévő nyomozásra tekintettel a közérdekű bejelentést átadta a rendőrség részére.

A bejelentő 2016. március 1-jén a Hivatal online panaszbenyújtás felületén benyújtott kérelmében a közérdekű bejelentése intézését kifogásolta. Panaszában kérte felülvizsgálni a Minisztérium Pkbt. szerinti eljárását. Sérelmezte, hogy a Minisztérium válasza nem terjedt ki az általa lefolytatott vizsgálat megállapításaira és eredményére, csupán arra, hogy a közérdekű bejelentést megvizsgálta és mivel bűncselekmény gyanúja merült fel, a bejelentést a nyomozhatóságnak átadta. A panaszos kifogásolta, hogy a Minisztérium záró levelében megfogalmazott tájékoztatás tartalma, tehát a bűncselekmény gyanúja, a folyamatban lévő nyomozás már ismert tény volt. A közérdekű bejelentés célja az volt, hogy felhívja a támogató figyelmét a Központi Nukleáris Pénzügyi Alaptól származó költségvetési támogatásokkal kapcsolatos visszaadásokra és kérje a jogszabályban és a támogatási szerződésben rögzített ellenőrzési jogosítványok gyakorlását. Felülvizsgálati kérelmében sérelmezte a panaszos, hogy több alkalommal írásban kérte a Minisztériumtól, hogy küldje meg a négy hónapig tartó vizsgálat megállapításait és eredményét, azonban ezt a kérést figyelmen kívül hagyták. Kifogásolta, hogy a Minisztérium záró levelében megfogalmazott tájékoztatás nem egyértelmű. Nem derül ki belőle, hogy a bejelentésben megadott adatok vagy az NFM saját hatáskörben elvégzett vizsgálata alapján merült fel a bűncselekmény gyanúja. A tájékoztatásból az sem derül ki, hogy hány évet foglalt magában a vizsgálat. A bejelentés 4 év vélelmezett visszaélését tárja fel, azonban a rövid úton adott tájékoztatás szerint csak 1 év vizsgálatára van hatáskörük. A Pkbt. 2. § (4) bekezdésére hivatkozással kérte a bejelentő a vizsgálat eredményéről való érdemi tájékoztatását; a megtett intézkedésekről való értesítését.

Fentiek alapján panaszos azért kérte a közérdekű bejelentése kivizsgálásának felülvizsgálatát, mert álláspontja szerint a Minisztérium a közérdekű bejelentést nem vizsgálta ki teljeskörűen, annak eredményéről nem tájékoztatta.

A felmerült alapjogi sérelemre tekintettel, a tényállás tisztázása érdekében, az Ajbt. 21. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel 2016. április 27-én megkerestem a nemzeti fejlesztési minisztert, és az alábbi kérdések megválaszolását kértem:

- A Minisztérium eleget tett-e a beérkezett közérdekű bejelentés elintézése kapcsán a Pkbt. előírásainak? A közérdekű bejelentés elbírálását megalapozó vizsgálat álláspontja szerint csupán az eljárást megelőző 1 év időtartam visszaságainak áttekintését ölelheti fel?
- A Minisztérium a támogatás jogszerű felhasználása kapcsán a büntetőeljárással párhuzamosan folytatott-e eljárást? Milyen jogcímen indult az eljárás és milyen eredménnyel zárult? Amennyiben a támogató szervezetnek van jogszabályi ellenőrzési kötelezettsége, kérem, jelölje meg a vonatkozó jogszabályhelyeket!
- A folyamatban lévő nyomozás során a nyomozóhatóságok megkeresték-e a Minisztériumot; nyújtott-e adatszolgáltatást?

Kértem továbbá, hogy tájékoztasson arról, miszerint megalapozottnak látja-e a bejelentésben előadottakat; amennyiben igen, úgy milyen intézkedéseket kíván kezdeményezni a sérelem orvoslása vagy megszüntetése érdekében.

Mivel nyilvántartásunk szerint a hivatkozott megkeresésre válasz nem érkezett, 2016. szeptember 8-án ismételten megkerestem a Minisztériumot, hogy az Ajbt. 21. § alapján 15 napon belül tájékoztasson álláspontjáról. A Minisztériumtól tájékoztatás az ismételt írásbeli megkeresésre sem érkezett, ezért 2017. március 22-én újból a konkrét kérdések megválaszolását kértem. A Minisztérium illetékes főosztálya 2017. március 28-án arról tájékoztattott, hogy a válaszlevél előkészítése folyamatban van. A Minisztérium érdemi válasza 2017. április 28-én érkezett meg.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium válasza

A tárca válaszában megírta, hogy a bejelentők által többször kiegészített közérdekű bejelentés keretében megvizsgálta az NFM mint támogató és az Izotóp Tájékoztató Társulás mint támogatott között a 2014. évben létrejött támogatási szerződést. A 2014-es év vizsgálatának indoka, hogy az Atv. előírása szerint a Minisztérium csak 2014. január 1-jétől kezelő szerve a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapnak (továbbiakban: KNPA), illetve az érintett támogatási szerződésekben közreműködőként résztvevő Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (továbbiakban: RHK Kft.) is kérte a támogatási szerződések felülvizsgálatára. A felülvizsgálat során megállapításra került, hogy a tárca és az ITT között megkötött támogatási szerződés által előírtakat mindhárom szerződő fél betartotta, a társulás az elszámolásokhoz előírt mellékleteket minden esetben csatolta (szerződések, teljesítésigazolások, számlák hiteles másolata, illetve eredeti aláírt példányok).

A Minisztérium válaszában arra is kitért, hogy a közérdekű bejelentők tájékoztatása útján jutott tudomásukra a folyamatban lévő nyomozás ténye. A tárca az információszerzést követően felvette a kapcsolatot a rendőrséggel. Majd a Pkbt. 1. § (5) bekezdése alapján, 2015. december 10-én a közérdekű bejelentés keretében beérkezett dokumentumokat átadta részükre.

A Pkbt. 1. § (5) és a 2. § (4) bekezdése alapján az áttételről, illetve a vizsgálat befejezésekor megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíteni kell. E rendelkezéseknek eleget téve a tárca 2015. december 10-én napján kelt levelében tájékoztatta a közérdekű bejelentőt a közérdekű bejelentés vizsgálatáról, illetve annak a nyomozó hatóság részére történő átadásáról.

A Minisztérium felhívta a figyelmemet arra, hogy a rendőrségtől nem érkezett válasz a jelen eljárás lezárásáról, ezért megkeresik az illetékes szervezeti egységet a további tájékoztatás kérés érdekében.

A tárca ellenőrzési és intézkedési jogait a támogatási szerződések esetén elsősorban az Áht., illetve az Ávr. szabályozzák. Az Ávr. 100. § (1) bekezdése alapján a támogatási igény jogosságát, a költségvetési támogatás és a saját forrás felhasználását jogszabályban, a pályázati kiírásban és a támogatási szerződésben meghatározott szervek ellenőrizhetik. A 100. § (2) bekezdése szerint az ellenőrzések lefolytatására a támogatási döntés meghozatalát, a támogatói okirat kiadását, vagy a támogatási szerződés megkötését megelőzően, a költségvetési támogatás igénybevétele alatt, a támogatott tevékenység befejezésekor, illetve lezárásakor, valamint a beszámoló elfogadását követő öt évig kerülhet sor. Az Áht. 53/A. § (1) bekezdése értelmében a költségvetési támogatás jogosulatlan igénybevétele, jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása, továbbá a költségvetési támogatás visszavonása, a támogatási szerződéstől történő elállás vagy annak felmondása esetén a kedvezményezett a jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatás összegét a Kormány rendeletében meghatározott ügyleti kamattal, késedelem esetén késedelmi kamattal növelt mértékben köteles visszafizetni.

A Minisztérium jelezte, hogy amennyiben az eljáró hatóság arról értesíti a tárcát az eljárás lezárását követően, hogy a költségvetési támogatások igénybevétele jogosulatlan, jogszabálysértő, vagy nem rendeltetésszerű volt, a tárca az Áht. és az Ávr. szabályai szerint járhat el a kedvezményezett féllal szemben.

A fentiek mellett a tárca az elmúlt három év során az elszámolásokkal szerzett tapasztalatait a legalább évenként megkötésre kerülő társulási támogatási szerződések tervezetébe folyamatosan beépíti a még hatékonyabb és megalapozottabb munkavégzés és elszámolás érdekében.

A vizsgálat megállapításai

A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg.

Az Ajbt. 38/A. § értelmében az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés a)-k) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium – mint közigazgatási szerv – az alapvető jogok biztosa által vizsgálható hatóságnak minősül.

Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggérendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az alapjogi biztos az intézmény létrejötte óta mindig is következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásai mentén – alkalmazta az alapjogkorlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi teszteket.

1. Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alaptörvény hatálybalépését megelőzően az Alkotmány a *tisztességes eljárás*hoz való jogot explicite ugyan nem nevesítette, ugyanakkor az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az a független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a jogbiztonság elvéből levezethető eljárási garanciák egymásra vonatkoztatásával tartalmilag levezetett olyan alkotmányos alapjogot jelent, amely komplex követelményrendszert testesít meg, magában foglalva valamennyi, a jogállamiság

értékrendjének megfelelő eljárási alapelvet és normát. A 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény már *expressis verbis* tartalmazza a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való jogot, rögzítve, hogy a közhatalmú szervek, hatóságok az ügyeket részrehajlás nélkül, tisztességes módon, ésszerű határidőn belül intézzék, döntéseiket pedig a törvényben meghatározottak szerint indokolják. A tisztességes eljárás követelménye olyan *minőség*, amelyet az *eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni*, és amely *hatékony gátját képezi a garanciális szabályok szándékolt félreértelmezésének, az egységes jogalkalmazás hiányából, a kiszámíthatatlanságból* következő tényleges és eshetőleges érdek- és jogsérelmek bekövetkezésének. Ezt tükrözik azok a korábbi AB határozatok is, amelyek újra meg újra kihangsúlyozták: *a közvetlen alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból, az eljárás egyszerűsítése vagy az időszerűség követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetőek.* [49/1998. (XI. 27.) AB határozat, 5/1999. (III. 31.) AB határozat, 422/B/1999. AB határozat]

Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes eljárás követelménye olyan *minőség*, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. Ugyanez a határozat a következőt is kimondta: *Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartásának dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”.* A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során tehát túlmutat az eljárás legalitásán. Az Alaptörvény XXIV. cikke érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését.

2. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint *Magyarország független, demokratikus jogállam.*

Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. [9/1992. (I. 30.) AB határozat] Az Alkotmánybíróság szerint az alanyi jogok érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák a jogbiztonság alkotmányos követelményéből erednek, de szoros kapcsolatban állnak a jogegyenlőséggel, törvény előtti egyenlőséggel is. A megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban ugyanis a jogbiztonság az, ami sérelmet szenved. [9/1992. (I. 30.) AB határozat, 75/1995. (XI. 21.) AB határozat] Ezért alapvetőek a jogbiztonság követelménye szempontjából az eljárásjogi garanciák. Csakis formalizált eljárási szabályok megkövetelésével és betartásával működhetnek alkotmányosan a jogintézmények. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek is csak a jog által meghatározott keretek között fejthetik ki a tevékenységüket. [56/1991. (XI.8.) AB határozat]

3. Mindezek alapját képezi az Alaptörvény XXV. cikke, amelynek értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.* A petíciós jog klasszikus tartalma alapján ugyanis két fogalmi elemmel bír; nemcsak a kérelem, panasz, illetve javaslat benyújtását akár egyénileg akár kollektíven, hanem a közhatalmat gyakorló szerv válaszadását is, ami *magával vonja, hogy az adott ügygel foglalkoznia kell.* Az Alkotmánybíróság értelmezésében *mindenkinek joga van arra, hogy egyedül vagy másokkal együttesen írásban kérelmet vagy panaszt terjesszen elő azokhoz az illetékes állami szervekhez, amelyeknek a külön jogszabályok által megállapított egyik alapvető funkciója azok elbírálása és orvoslása.* [987/B/1990. AB hat.]

Ezek együttes vizsgálata adja ki a jelen ügy szempontjából lényeges alapjogi tartalmat, amely szerint a vizsgálat alá vonható állami szervek *alapjogi kötelezettsége felőleli mind az eljárás lefolytatásának tényét, mind annak minőségét.*

Az ügy érdemében

A bejelentésből, annak kiegészítéseiből, az eljáró szerv válaszából, a közérdekű bejelentés intézésére vonatkozó panasz beadványból, valamint a felülvizsgálati eljárásban a megkeresésemre, kérdéseimre kapott minisztériumi válaszból vizsgálatom során az alábbi megállapításokat tettem.

A Pkbt. 1. § (3) bekezdése szerint a közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat.

Az 1. § (5) bekezdése szerint, ha a panaszt vagy a közérdekű bejelentést nem az eljárásra jogosult szervhez tették meg, a panaszt vagy a közérdekű bejelentést a beérkezésétől számított nyolc napon belül az eljárásra jogosult szervhez át kell tenni. Az áttételről a panaszt vagy a közérdekű bejelentőt az áttétellel egyidejűleg értesíteni kell. Ha a közérdekű bejelentés jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslatot tartalmaz, azt a jogalkotói hatáskörrel rendelkező személynek vagy szervnek is meg kell küldeni.

A 2. § (1) bekezdése szerint, a panaszt és a közérdekű bejelentést - ha törvény eltérően nem rendelkezik - az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított harminc napon belül kell elbírálni.

A 2. § (2) bekezdése szerint, ha az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a panaszt vagy a közérdekű bejelentőt - az elintézés várható időpontjának és az eljárás meghosszabbodása indokainak egyidejű közlésével - tájékoztatni kell.

A 2. § (4) bekezdés szerint, az eljárásra jogosult szerv a vizsgálat befejezésekor - a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével - a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről - az indokok megjelölésével - a panaszt vagy a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíti.

Az Ajbt. 38/A § alapján az alapvető jogok biztosa kérelemre vizsgálja a Pkbt. szerinti közérdekű bejelentéseknek az Ajbt. 18. § (1) bekezdés a)-k) pontja szerinti hatóságok általi megfelelő intézését. A 38/C. § alapján a bejelentő az általa vélelmezett visszasság orvoslása érdekében beadvánnyal fordulhat az alapvető jogok biztosához, ha a) az eljárásra jogosult szerv a közérdekű bejelentést megalapozatlannak nyilvánítja, b) a közérdekű bejelentő a vizsgálat eredményével nem ért egyet, c) a közérdekű bejelentő álláspontja szerint az eljárásra jogosult szerv a közérdekű bejelentést nem vizsgálta ki teljeskörűen.

A csatolt dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a Minisztérium bejelentőnek írt vizsgálatát lezáró válasz levéből nem derül ki, hogy a Minisztériumnak volt-e hatásköre a közérdekű bejelentés vizsgálatára. A Pkbt. szerinti áttétel akkor alkalmazható, amennyiben a közérdekű bejelentést nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező eljáró szervhez tették meg.

A tájékoztatás nem egyértelmű a tekintetben sem, hogy a bűncselekmény gyanújának megállapítására a támogatási szerződések felülvizsgálatát követően következtetett-e a Minisztérium. Ahogy a válasz arra sem terjed ki, hogy a támogató, KNPA kezelő szervének vizsgálata, ellenőrzési jogosítványai jogszabály szerint hány év időtartamra terjedhet ki. A Minisztérium részemre megküldött válaszából arra lehet következtetni, hogy a támogatónak és a közreműködő szervezetnek az Áht., Ávr., 214/2013. (VI. 21.) Korm. rendelet, valamint a hatályos támogatási szerződés szerint széles körű ellenőrzési jogosítványai (helyszíni ellenőrzés, vonatkozó dokumentumok, számlák, számviteli bizonylatok vizsgálata, tagtelepülések könyvvezetésébe való betekintés) és intézkedési lehetőségei (költségvetési támogatás visszavonása, a támogatási szerződéstől történő elállás vagy annak felmondása, a jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatás visszakövetelése ügyleti kamattal, késedelem esetén késedelmi kamattal növelt mértékben) vannak. A Pkbt. 2. § (4) bekezdése előírja, hogy az eljáró szerv a vizsgálat befejezésekor a megtett intézkedésekről, vagy annak mellőzéséről, az indokok megjelölése mellett köteles tájékoztatni a bejelentőt. Álláspontom szerint a több püspökszilágyi lakos nevében eljáró bejelentő részére a Pkbt. szerint előírt tájékoztatási kötelezettségének az NFM nem tett

teljeskörűen eleget. Ezzel a Minisztérium *a petíciós joggal, a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonsággal, valamint a tisztességes hatósági eljárásból való joggal összefüggésben visszásságot okozott.*

Intézkedések

Az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérem a Nemzeti Fejlesztési Minisztert, hogy intézkedjen

- a bejelentő valamennyi megválaszolatlan kérdésére – figyelemmel a szükséges, beleértve a hatáskör meglétére vagy hiányára utaló, jogszabályokkal is alátámasztott, illetve a Pkbt. 2. § (4) bekezdésének – adott megfelelő és teljeskörű tájékoztatásról,

- a jelentésben feltárt alapvető jogokat érintő visszásságok jövőbeni bekövetkezése lehetőségének megelőzéséről azzal, hogy a közérdekű bejelentések intézése során fokozottan ügyeljen a vonatkozó előírások maradéktalan betartására, továbbá, hogy

- az alapvető jogok biztosa az általa folytatott vizsgálatok során, alkotmányos jogköre gyakorlása és a tényállás tisztázása érdekében tett megkereséseiben foglaltaknak megfelelő maradéktalan, és határidőben történő tájékoztatást kapjon.

Budapest, 2017. *október 26.*

Székel László

